

ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਵਾਲੀਆ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਟੀ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2015 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1631

23 ਜਨਵਰੀ, 2018

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ, ਕਲਾਜ਼ X—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੀਵਿਯਾਨ, 1950—ਆਰਟ. 226—ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਟੈਂਡੈਂਸ) ਰੂਲਜ਼, 1940—ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਲਿਵਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ—ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਲਪੀਏ ਰਾਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਿਗਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਸੀ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ-ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 5714 ਵਿੱਚ 06.01.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਰੀ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 01.01.2010 ਤੋਂ 22.01.2010 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਲਈ ਹੋਏ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ 22,43,818/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲੋਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਕਿ “(ਬੀ)” ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾ/ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਇਲਾਜ ਪੈਕੇਜ ਜਾਂ ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਾਂ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 13.02.1995 ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰ ਗੰਗਾ

ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਜ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

(ਪਰਾ ੩)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ.12/193/04-5HB-5/5251-54 ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਨੂੰ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 25.08.2014 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ), ਇਸ ਲਈ, 13.02.1995 ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ 8)

ਵਿਕਾਸ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਐਡੀ. ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਨਵੀਨ ਬੱਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

8.5. ਵਾਲੀਆ, ਜੇ.

(1) ਸਿੱਖਿਅਕ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਮਿਤੀ 25.08.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਟੈਂਡੈਂਸ) ਨਿਯਮ, 1940 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਇਲਾਜ ਪੈਕੇਜ ਜਾਂ ਅਸਲ ਖਰਚਾ ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ 'ਤੇ, ਸਿੱਖੀ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਤੀ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 401 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 25.08.2014 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 2015 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 875 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਵਿਊ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 02.07.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖੀ

ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਰਪਣੇ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2015 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 417 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 371 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅਧੂਰੀ ਕਾਪੀ ਭਾਵ ਕੇਵਲ 1½ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਮਿਤੀ 08.10.2015 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਰਿਟ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 78,722/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਤੋਂ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ) 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 23,73,621/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਕਮ। ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ), 22.04.2010 ਤੋਂ 27.05.2010, 14.06.2010 ਤੋਂ 27.09.2010 ਅਤੇ 03.06.2010 ਤੋਂ 12.06.2010 ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 30.08.2011 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਸਰਕਾਰੀ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ 12,57,178/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(3) ਜਵਾਬਦੇਹ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ 2014 ਦੇ CWP ਨੰ. 5714 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ 06.01.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 01.01.2010 ਤੋਂ 22.01.2010 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਵਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ 22,43,818/- ਦੇ ਕੁੱਲ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਲਾਜ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲੇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਕਿ “(ਬੀ)” ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾ/ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਇਲਾਜ ਪੈਕੇਜ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਖਰਚੇ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਨੀਤੀ ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਜ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ।

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 12/193/04-5HB-5/5251-54 ਮਿਤੀ 13.02.1995 ਨੂੰ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 25.08.2014 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਏਮਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਈਵ ਲਿਵਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ), ਇਸ ਲਈ, 13.02.1995 ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(6) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 401 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੀ ਐਸ ਬਾਜਵਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ